

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΟΔΙΚΕΙΟΥ

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο

1. Συνοπτικός τίτλος.

ΜΕΡΟΣ I
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

2. Ερμηνεία.

ΜΕΡΟΣ II
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

3. Ίδρυση, δικαιοδοσία και σύνθεση του Εμπορικού Δικαστηρίου.
4. Τόπος συνεδρίας και περίοδος συνεδριών του Εμπορικού Δικαστηρίου.
5. Προσόντα διορισμού Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου.
6. Καθεστώς Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου.
7. Μισθοδοσία και όροι υπηρεσίας Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου.
8. Διαβεβαίωση και όρκος Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου.
9. Προσωρινός διορισμός Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου.
10. Διορισμός δικαστικών υπαλλήλων του Εμπορικού Δικαστηρίου.
11. Αρμοδιότητα και εξουσίες των Δικαστών του Εμπορικού Δικαστηρίου.
12. Κατά τόπον αρμοδιότητα του Εμπορικού Δικαστηρίου.
13. Μεταφορά και παραπομπή υποθέσεων.
14. Διαδικασία ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου.
15. Γλώσσα ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου.
16. Έφεση κατά αποφάσεων του Εμπορικού Δικαστηρίου.
17. Διαδικαστικός κανονισμός αναφορικά με το παρόν Μέρος.

ΜΕΡΟΣ III
ΝΑΥΤΟΔΙΚΕΙΟ

18. Ίδρυση, δικαιοδοσία και σύνθεση του Ναυτοδικείου.
19. Τρόπος άσκησης της δικαιοδοσίας του Ναυτοδικείου.
20. Τόπος συνεδρίας και περίοδος συνεδριών του Ναυτοδικείου.
21. Προσόντα διορισμού Δικαστή του Ναυτοδικείου.
22. Καθεστώς Δικαστή του Ναυτοδικείου.
23. Μισθοδοσία και όροι υπηρεσίας Δικαστή του Ναυτοδικείου.
24. Διαβεβαίωση και όρκος Δικαστή του Ναυτοδικείου.
25. Προσωρινός διορισμός Δικαστή του Ναυτοδικείου.
26. Διορισμός δικαστικών υπαλλήλων του Ναυτοδικείου.

27. Κατά τόπον αρμοδιότητα του Ναυτοδικείου.
28. Διαδικασία ενώπιον του Ναυτοδικείου.
29. Γλώσσα ενώπιον του Ναυτοδικείου.
30. Έφεση κατά αποφάσεων του Ναυτοδικείου.
31. Διαδικαστικός κανονισμός αναφορικά με το παρόν Μέρος.

ΜΕΡΟΣ IV
ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

32. Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.
33. Μεταβατικές διατάξεις.

Ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου Νόμος του 2022 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 69(I) του 2022

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΝΑΥΤΟΔΙΚΕΙΟΥ**

Προοίμιο. ΕΠΕΙΔΗ, διαπιστώνεται ότι η ίδρυση τόσο Εμπορικού Δικαστηρίου όσο και Ναυτοδικείου τα οποία να αποφασίζουν σε πρώτο βαθμό επί εμπορικών διαφορών και ναυτικών υποθέσεων είναι αναγκαία προς τον σκοπό της ταχείας εκδίκασης των διαφορών και των υποθέσεων αυτών, της αποτελεσματικής απονομής της δικαιοσύνης και, ως εκ τούτου, της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου ως κέντρου παροχής ποιοτικών υπηρεσιών και προσέλκυσης ξένων επενδύσεων, συμβάλλοντας τοιουτοτρόπως στη μακροπρόθεσμη οικονομική της ανάπτυξη,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός τίτλος. 1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ίδρυσης και Λειτουργίας Εμπορικού Δικαστηρίου και Ναυτοδικείου Νόμος του 2022.

**ΜΕΡΟΣ I
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Ερμηνεία. 2.-(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια-

«Δημοκρατία» σημαίνει την Κυπριακή Δημοκρατία·

«διαδικαστικός κανονισμός» σημαίνει διαδικαστικό κανονισμό ο οποίος εκδίδεται από το Ανώτατο Δικαστήριο δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 163 του Συντάγματος και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας·

«εμπορική διαφορά» σημαίνει διαφορά ή ζήτημα που προκύπτει από ή σχετίζεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα, εξαιρουμένης απαίτησης ή ανταπαίτησης για αποζημιώσεις σχετικά με προσωπικές βλάβες και απαίτησης ή ανταπαίτησης ή εγγραφής διαιτητικής απόφασης σχετικά με τραπεζικά και/ή χρηματοπιστωτικά θέματα:

(α) Επιχειρηματικό έγγραφο ή σύμβαση·

(β) αγορά, πώληση, εισαγωγή, εξαγωγή αγαθών·

(γ) μεταφορά αγαθών μέσω ξηράς, αέρα ή αγωγού·

(δ) εκμετάλλευση πετρελαίου, φυσικού αερίου ή άλλων φυσικών πόρων·

(ε) ασφάλιση και ανασφάλιση·

(στ) λειτουργία αγορών ή ανταλλαγή μετοχών, μεριδίων ή άλλων χρηματοπιστωτικών ή επενδυτικών μέσων ή αγαθών·

(ζ) παροχή υπηρεσιών, εξαιρουμένων των ιατρικών, οιονεί ιατρικών ή οδοντιατρικών υπηρεσιών ή οποιωνδήποτε υπηρεσιών παρέχονται στο πλαίσιο σύμβασης εργασίας·

(η) κατασκευή οχημάτων·

(θ) εμπορική αντιπροσώπευση·

113(I) του 2017. (ι) εφαρμογή των διατάξεων του περί Αγωγών Αποζημίωσης για Παραβάσεις του Δικαίου του Ανταγωνισμού Νόμου·

(ια) διαφορές μεταξύ μετόχων οντοτήτων που εποπτεύονται από οποιαδήποτε εποπτική αρχή στη Δημοκρατία·

(ιβ) θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του περί του Δικαιώματος Πνευματικής Ιδιοκτησίας και Συγγενικών Δικαιωμάτων Νόμου και του περί Διπλωμάτων Ευρεσιτεχνίας Νόμου·

59 του 1976
63 του 1977
18(I) του 1993
54(I) του 1999

12(I) του 2001
 128(I) του 2002
 128(I) του 2004
 123(I) του 2006
 181(I) του 2007
 207(I) του 2012
 196(I) του 2014
 123(I) του 2015
 66(I) του 2017
 77(I) του 2019
 56(I) του 2020.
 16(I) του 1998
 21(I) του 1999
 153(I) του 2000
 163(I) του 2002
 122(I) του 2006.

(ιγ) θέματα διαίτησας:

Νοείται ότι, για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, «αγαθά» σημαίνει κάθε είδος κινητής περιουσίας, εκτός από αγώνιμες απαιτήσεις και χρήματα, και περιλαμβάνει χρεόγραφα και μετοχές

«Εμπορικό Δικαστήριο» σημαίνει το δικαστήριο το οποίο καθιδρύεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 3

«ναυτική υπόθεση» περιλαμβάνει οποιαδήποτε απαίτηση, ανεξαρτήτως ποσού-

- (α) σχετικά με την κατοχή ή την ιδιοκτησία πλοίου ή την κυριότητα οποιουδήποτε μεριδίου σε αυτό·
- (β) η οποία προκύπτει μεταξύ συνιδιοκτητών του πλοίου σε σχέση με την κατοχή του, την εργοδότηση ή κέρδη από το πλοίο:

Νοείται ότι, το Ναυτοδικείο έχει εξουσία να διευθετεί κάθε απαίτηση που εκκρεμεί και δεν διευθετήθηκε μεταξύ των μερών σχετικά με το πλοίο, να δίδει οδηγίες όπως το πλοίο ή οποιοδήποτε μερίδιο αυτού πωληθεί και αυτό να δίδει οποιαδήποτε άλλη διαταγή το δικαστήριο αυτό κρίνει κατάλληλη·

- (γ) για την εκτέλεση αξίωσης για ζημιά, απώλεια ζωής ή σωματική βλάβη που προκύπτει από-
  - (i) σύγκρουση πλοίων· ή
  - (ii) την πραγματοποίηση ή παράλειψη πραγματοποίησης ελιγμού, στην περίπτωση ενός (1) ή περισσότερων πλοίων· ή
  - (iii) τη μη συμμόρφωση με τους κανόνες σύγκρουσης ενός (1) ή περισσότερων πλοίων;

20(III) του 2005.

- (δ) από τους ιδιοκτήτες ή άλλα πρόσωπα για τον περιορισμό του ποσού της ευθύνης τους σχετικά με πλοίο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο δυνάμει των διατάξεων του περί της Σύμβασης περί Περιορισμού της Ευθύνης για Ναυτικές Απαιτήσεις του 1976 και του Πρωτοκόλλου του 1996 που τροποποιεί την εν λόγω Σύμβαση (Κυρωτικού) και περί Συναφών Θεμάτων Νόμου·

- (ε) σχετικά με υποθήκη ή επιβάρυνση πλοίου ή μεριδίου αυτού·

(στ) σχετικά με ζημιά που υπέστη πλοίο·

(ζ) σχετικά με ζημιά που προκλήθηκε από πλοίο·

- (η) σχετικά με απώλεια ανθρώπινης ζωής ή σωματική βλάβη που έχει υποστεί πρόσωπο συνεπεία ελαττώματος πλοίου ή της εξαρτίας ή του εξοπλισμού αυτού ή ως αποτέλεσμα παράνομης πράξης, αμέλειας ή παράλειψης-

- (i) του ιδιοκτήτη ή του ναυλωτή ή του προσώπου που έχει την κατοχή ή τον έλεγχο του πλοίου· ή
- (ii) του πλοιάρχου ή του πληρώματος του πλοίου ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου για τις παράνομες πράξεις ή αμέλεια ή παράλειψη των οποίων ευθύνεται ο ιδιοκτήτης ή ο ναυλωτής ή το πρόσωπο που έχει την κατοχή ή τον έλεγχο του πλοίου,

και η οποία είναι πράξη, αμέλεια ή παράλειψη που λαμβάνει χώρα κατά τον πλουιν ή τη διαχείριση του πλοίου κατά τη φόρτωση, μεταφορά ή εκφόρτωση εμπορευμάτων επί, εντός ή εκτός του πλοίου ή κατά την επιβίβαση, μεταφορά ή αποβίβαση προσώπων επί, εντός ή εκτός του πλοίου·

- (θ) σχετικά με απώλεια ή ζημιά αγαθών που μεταφέρονται με πλοίο·
- (ι) η οποία προκύπτει από συμφωνία σχετικά με τη μεταφορά εμπορευμάτων σε πλοίο ή με τη χρήση ή με τη μίσθωση πλοίου·
- (ια) για ή σχετικά με υπηρεσίες ναυαγιορυσίας ή θαλάσσιας αρωγής προσομοιάζουσας με ναυαγιορυσία, είτε βάσει οποιασδήποτε σύμβασης είτε όχι·
- (ιβ) σχετικά με ρυμούλκηση πλοίου·
- (ιγ) σχετικά με πλοήγηση πλοίου·
- (ιδ) σχετικά με αγαθά ή υλικά με τα οποία προμηθεύεται πλοίο για τη λειτουργία ή τη συντήρηση αυτού·
- (ιε) σχετικά με την κατασκευή, την επιδιόρθωση ή τον εξοπλισμό πλοίου ή με δικαιώματα αποβάθρας ή τέλη·
- (ιστ) από πλοίαρχο ή μέλος του πληρώματος πλοίου για μισθούς και οποιαδήποτε απαίτηση από ή σχετικά με πλοίαρχο ή μέλος του πληρώματος πλοίου για οποιαδήποτε ποσά ή ιδιοκτησία, η οποία απαίτηση δύναται, δυνάμει οποιασδήποτε από τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που ρυθμίζει θέματα εμπορικής ναυτιλίας, να ανακτηθεί ως μισθοί ή ενώπιον του δικαστηρίου και κατά τον τρόπο κατά τον οποίο δύναται να ανακτηθούν μισθοί·
- (ιζ) από πλοίαρχο, φορτωτή, ναυλωτή ή αντιπρόσωπο σχετικά με οποιοσδήποτε δαπάνες διενεργήθηκαν για λογαριασμό πλοίου·
- (ιη) η οποία προκύπτει από πράξη η οποία είναι ή υποστηρίζεται ότι είναι πράξη γενικής αβαρίας·
- (ιθ) η οποία προκύπτει από ναυτοδάνειο·
- (κ) για κατάσχεση ή καταδίκη πλοίου ή αγαθών που μεταφέρονται ή έχουν μεταφερθεί ή έχει επιχειρηθεί να μεταφερθούν σε πλοίο ή για αποκατάσταση πλοίου ή οποιωνδήποτε τέτοιων αγαθών, μετά την κατάσχεση, ή για θαλάσσια δικαιώματα·
- (κα) η οποία εμπίπτει στην πρωτοβάθμια δικαιοδοσία του Ανωτάτου Δικαστηρίου ως Ναυτοδικείου, αμέσως πριν από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου·
- (κβ) η οποία προβλέπεται σε οποιονδήποτε Νόμο, σύμβαση ή συμφωνία που έχει κυρώσει η Δημοκρατία ή σε διαδικαστικό κανονισμό ότι εγείρεται ενώπιον του Ναυτοδικείου·

Νοείται ότι, ο παρών ορισμός περιλαμβάνει απαιτήσεις όπως καθορίζονται στις παραγράφους (α) έως (κβ) αυτού σχετικά με αεροσκάφος, κατά την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου·

213(Ι) του 2002
114(Ι) του 2004
83(Ι) του 2005
70(Ι) του 2006
159(Ι) του 2007
6(Ι) του 2008
112(Ι) του 2008
49(Ι) του 2011
96(Ι) του 2011
12(Ι) του 2012
124(Ι) του 2012
98(Ι) του 2014
72(Ι) του 2015
108(Ι) του 2019
106(Ι) του 2020.

«Ναυτοδικείο» σημαίνει το δικαστήριο το οποίο καθιερύεται δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 18·

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως.

(2) Όροι οι οποίοι δεν ερμηνεύονται στον παρόντα Νόμο, εκτός εάν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια, έχουν την έννοια που αποδίδεται σε αυτούς στον διαδικαστικό κανονισμό ή στις σχετικές διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου.

14 του 1960
50 του 1962
11 του 1963
8 του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
29 του 1983
91 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984
93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991
149 του 1991
232 του 1991
237 του 1991
42(I) του 1992
43(I) του 1992
102(I) του 1992
26(I) του 1993
82(I) του 1995
102(I) του 1996
4(I) του 1997
53(I) του 1997
90(I) του 1997
27(I) του 1998
53(I) του 1998
110(I) του 1998
34(I) του 1999
146(I) του 1999
41(I) του 2000
32(I) του 2001
40(I) του 2002
80(I) του 2002
140(I) του 2002
206(I) του 2002
17(I) του 2004
165(I) του 2004
268(I) του 2004
21(I) του 2006
99(I) του 2007
170(I) του 2007
76(I) του 2008
81(I) του 2008
118(I) του 2008
119(I) του 2008
36(I) του 2009
129(I) του 2009
138(I) του 2009
19(I) του 2010
166(I) του 2011
30(I) του 2013
46(I) του 2014
191(I) του 2014
29(I) του 2017

109(I) του 2017
5(I) του 2020
102(I) του 2020
199(I) του 2020.

ΜΕΡΟΣ II
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Ίδρυση,
δικαιοδοσία
και σύνθεση
του Εμπορικού
Δικαστηρίου.

3.-(1)(α) Καθιδρύεται Εμπορικό Δικαστήριο του οποίου έχει δικαιοδοσία είναι να ακούει και να αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί πάσης εμπορικής διαφοράς, εφόσον το αμφισβητούμενο ποσό ή η αξία της επίδικης διαφοράς υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια ευρώ (€2.000.000), εξαιρουμένων των διαφορών που αναφέρονται στις παραγράφους (ι), (ιβ) και (ιγ) του ορισμού του όρου «εμπορική διαφορά», οι οποίες εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του εν λόγω δικαστηρίου ανεξαρτήτως του αμφισβητούμενου ποσού ή της αξίας της επίδικης διαφοράς.

(β) Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται με διαδικαστικό κανονισμό να μεταβάλλει το αμφισβητούμενο ποσό ή την αξία της επίδικης διαφοράς, που προβλέπονται στην παράγραφο (α), τα οποία υπερβαίνουν τα δύο εκατομμύρια ευρώ (€2.000.000):

Νοείται ότι, τηρουμένων των προνοιών του προβλεπόμενου στην παρούσα παράγραφο διαδικαστικού κανονισμού, το αμφισβητούμενο ποσό ή η αξία της επίδικης διαφοράς είναι το ποσό ή η αξία που πραγματικά αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων, όπως αποκαλύπτεται στις έγγραφες προτάσεις ή γίνεται παραδεκτό από τους διαδίκους σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ή αποφασίζεται από το Εμπορικό Δικαστήριο μετά από αίτηση, ανεξαρτήτως εάν το αξιούμενο ποσό ή η προβαλλόμενη στην αγωγή αξία της επίδικης διαφοράς υπερβαίνει αυτό το ποσό ή αυτή την αξία:

Νοείται περαιτέρω ότι, για τον καθορισμό του αμφισβητούμενου ποσού ή της αξίας της επίδικης διαφοράς δεν λαμβάνεται υπόψη οποιοδήποτε ποσό τόκου πληρωτέο επί του αμφισβητούμενου ποσού ή της αξίας της διαφοράς:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, το Εμπορικό Δικαστήριο, σε περίπτωση που αποφασίσει, αφού ακούσει τους διαδίκους, ότι το πραγματικό ποσό ή η πραγματική αξία της επίδικης διαφοράς είναι κατώτερο των δύο εκατομμυρίων ευρώ (€2.000.000), κέκτηται εξουσία όπως παραπέμψει την υπόθεση για εκδίκαση στο κατά τόπον αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο και, σε τέτοια περίπτωση, ως ημερομηνία καταχώρισης της αγωγής θεωρείται η ημερομηνία καταχώρισής της στο Εμπορικό Δικαστήριο.

(2)(α) Το Εμπορικό Δικαστήριο συγκροτείται από πέντε (5) δικαστές οι οποίοι διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

(β) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (α), το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο καθορίζει για όσο χρονικό διάστημα κρίνει σκόπιμο τον διοικητικό πρόεδρο του Εμπορικού Δικαστηρίου:

Νοείται ότι, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δύναται, εάν προκύψει ανάγκη, να εναλλάσσει ή αντικαθιστά τον διοικητικό πρόεδρο, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Τόπος συνεδρίας
και περίοδος
συνεδριών
του Εμπορικού
Δικαστηρίου.

4.-(1) Οι συνεδρίες του Εμπορικού Δικαστηρίου διεξάγονται στην κύρια πόλη της επαρχίας στην οποία έχει την έδρα του, σε κτίριο το οποίο ήθελε καθορισθεί ειδικά για τον σκοπό αυτό από τον Υπουργό, κατόπιν συνεννόησης με το Ανώτατο Δικαστήριο, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και, για τον σκοπό αυτό η Δημοκρατία διαιρείται, ανάλογα, σε επαρχίες.

(2) Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται με διαδικαστικό κανονισμό να διαφοροποιεί τα όρια των επαρχιών, να ενοποιεί δύο (2) ή περισσότερες επαρχίες ή να διαιρεί οποιαδήποτε επαρχία για σκοπούς λειτουργίας του Εμπορικού Δικαστηρίου.

(3) Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από διαδικαστικό κανονισμό, το Εμπορικό Δικαστήριο λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

Προσόντα
διορισμού
Δικαστή του
Εμπορικού
Δικαστηρίου.

5. Ουδείς διορίζεται ως Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου, εκτός εάν έχει τα προσόντα που απαιτούνται για το διορισμό στη θέση Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, διαθέτει ευρεία γνώση επί θεμάτων εμπορικών διαφορών ή/και αποδεδειγμένη εμπειρία στον χειρισμό δικαστικών υποθέσεων οι οποίες εμπίπτουν στη δικαιοδοσία του Εμπορικού Δικαστηρίου και έχει πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Καθεστώς
Δικαστή του

6. Ο Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου αποτελεί μόνιμο μέλος της δικαστικής υπηρεσίας της Δημοκρατίας και είναι κατά πάντα ισότιμος με Πρόεδρο Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Εμπορικού
Δικαστηρίου.

Μισθοδοσία και
όροι υπηρεσίας
Δικαστή του
Εμπορικού
Δικαστηρίου.

7. Ο Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου απολαύει της ίδιας μισθοδοσίας και υπηρετεί υπό τους ίδιους όρους που υπηρετούν οι κάτοχοι θέσης Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Διαβεβαίωση και
όρκος Δικαστή
του Εμπορικού
Δικαστηρίου.

8. Ο Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του δίδει και υπογράφει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ή δύο (2) μελών αυτού τη διαβεβαίωση προς τη Δημοκρατία και τον δικαστικό όρκο που καθορίζονται στον Πίνακα του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Προσωρινός
διορισμός
Δικαστή του
Εμπορικού
Δικαστηρίου.

9. Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας, κωλύματος ή ανικανότητας Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου να ασκεί τα καθήκοντά του, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δύναται να διορίσει άλλο μέλος της δικαστικής υπηρεσίας της Δημοκρατίας, για να εκτελεί προσωρινά τα καθήκοντα και να ασκεί τις εξουσίες Δικαστή του Εμπορικού Δικαστηρίου για το χρονικό διάστημα και υπό τους όρους που καθορίζονται στο έγγραφο διορισμού του.

Διορισμός
δικαστικών
υπαλλήλων του
Εμπορικού
Δικαστηρίου.

10. Στο Εμπορικό Δικαστήριο υπηρετεί αριθμός Πρωτοκολλητών και υπαλλήλων, οι εξουσίες, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των οποίων καθορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο με σχετικό διαδικαστικό κανονισμό:

Νοείται ότι, μέχρι την έκδοση του κατά τα ως άνω διαδικαστικού κανονισμού εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι ρυθμίσεις που ισχύουν για τους αντίστοιχους υπαλλήλους Επαρχιακού Δικαστηρίου:

Νοείται περαιτέρω ότι, στο Εμπορικό Δικαστήριο υπηρετούν υπάλληλοι οι οποίοι προέρχονται από το προσωπικό της δημόσιας υπηρεσίας.

Αρμοδιότητα και
εξουσίες των
Δικαστών του
Εμπορικού
Δικαστηρίου.

11.-(1) Έκαστος Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου ασκεί τις εξουσίες που ανατίθενται στο Εμπορικό Δικαστήριο από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου και οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή διαδικαστικού κανονισμού.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), έκαστος Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει πρωτόδικα για οποιαδήποτε εμπορική διαφορά εμπίπτει στη δικαιοδοσία του Εμπορικού Δικαστηρίου.

(3) Έκαστος Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου κέκτηται την ίδια εξουσία την οποία έχει δικαστής του Επαρχιακού Δικαστηρίου, δυνάμει των διατάξεων του περί Δικαστηρίων Νόμου και του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου, περιλαμβανομένης της εξουσίας έκδοσης-

Κεφ. 6.
14 του 1960
11 του 1965
161 του 1989
228 του 1989
51(I) του 1999
134(I) του 1999
58(I) του 2003
66(I) του 2004
138(I) του 2006
62(I) του 2014
101(I) του 2014
138(I) του 2014
109(I) του 2018.

(α) απόφασης αναφορικά με οποιαδήποτε διαφορά σε αγωγή στην οποία-

- (i) ο εναγόμενος παραλείπει να καταχωρίσει εμφάνιση εντός της προθεσμίας για τέτοια εμφάνιση-
- (ii) οποιοσδήποτε από τους διαδίκους παραλείπει να εμφανιστεί κατά την ακρόαση της διαφοράς-
- (iii) οποιοσδήποτε από τους διαδίκους παραλείπει να παραδώσει τις έγγραφες

προτάσεις του εντός της προβλεπόμενης από τον διαδικαστικό κανονισμό προθεσμίας·

- (iv) έχει καταχωρισθεί αίτηση για συνοπτική απόφαση δυνάμει των προνοιών του διαδικαστικού κανονισμού· ή
- (v) η απαίτηση οποιουδήποτε διαδίκου είναι παραδεκτή εν όλω ή εν μέρει ως προς το παραδεκτό μέρος· και

(β) διατάγματος επί οποιασδήποτε διαφοράς, μη διαγιγνώσκον την ουσία της διαφοράς.

Κατά τόπον αρμοδιότητα του Εμπορικού Δικαστηρίου.

12. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 3, το Εμπορικό Δικαστήριο έχει πρωτόδικη δικαιοδοσία να ακούει και να αποφασίζει επί πάσης εμπορικής διαφοράς, σε περίπτωση κατά την οποία-

- (α) η βάση της εμπορικής διαφοράς έχει προκύψει, εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, εντός των ορίων της επαρχίας που αυτό έχει αρμοδιότητα·
- (β) ο εναγόμενος ή οποιοσδήποτε από τους εναγομένους, κατά τον χρόνο της έγερσης της αγωγής, διαμένει ή διεξάγει επάγγελμα ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, έχει το εγγεγραμμένο γραφείο του ή την έδρα των εργασιών του εντός των ορίων της επαρχίας στην οποία το εν λόγω δικαστήριο έχει αρμοδιότητα·
- (γ) οι διάδικοι αποφασίσουν τούτο από κοινού, με έγγραφη μεταξύ τους συμφωνία, σε περίπτωση κατά την οποία οποιοσδήποτε από αυτούς διαμένει ή διεξάγει επάγγελμα εκτός της Δημοκρατίας ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, έχει το εγγεγραμμένο γραφείο του ή την έδρα των εργασιών του εκτός της Δημοκρατίας·

Νοείται ότι, στην προβλεπόμενη στην παρούσα παράγραφο περίπτωση, αρμόδιο δικαστήριο είναι το Εμπορικό Δικαστήριο το οποίο συνεδριάζει στην επαρχία Λευκωσίας·

- (δ) η δικαιοδοσία του Εμπορικού Δικαστηρίου προκύπτει με βάση το ενωσιακό δίκαιο, διεθνή συνθήκη ή οποιονδήποτε κανόνα του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου·

Νοείται ότι, στην προβλεπόμενη στην παρούσα παράγραφο περίπτωση, αρμόδιο δικαστήριο είναι το Εμπορικό Δικαστήριο το οποίο συνεδριάζει στην επαρχία Λευκωσίας.

Μεταφορά και παραπομπή υποθέσεων.

13.-(1) Οποιοσδήποτε από τους διάδικους, η υπόθεση του οποίου εμπίπτει στην κατά τόπον αρμοδιότητα του Εμπορικού Δικαστηρίου, δύναται να αιτηθεί-

- (α) στο Εμπορικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο εκδίκασης εμπορικής διαφοράς, η οποία εκκρεμεί ενώπιον αυτού και η ακρόαση της οποίας δεν έχει αρχίσει, μεταφορά και εκδίκαση της υπόθεσής του από το Επαρχιακό Δικαστήριο, ή
- (β) στο αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο, στο πλαίσιο υπόθεσης που αφορά εμπορική διαφορά, η οποία εκκρεμεί ενώπιον αυτού και η ακρόαση της οποίας δεν έχει ακόμα αρχίσει, μεταφορά και εκδίκαση της υπόθεσής του από το Εμπορικό Δικαστήριο.

(2) Άνευ επηρεασμού της εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 64Α του περί Δικαστηρίων Νόμου, έκαστος Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου κέκτηται εξουσία να παραπέμψει την υπόθεση για εκδίκαση στο κατά τόπον αρμόδιο Επαρχιακό Δικαστήριο, στην περίπτωση κατά την οποία-

- (α) κρίνει ότι δεν έχει δικαιοδοσία να επιληφθεί αυτής βάσει των διατάξεων του παρόντος Νόμου και του σχετικού διαδικαστικού κανονισμού· ή
- (β) κρίνει, κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε των διαδίκων, ότι είναι σκόπιμο όπως η υπόθεση εκδικασθεί από το Επαρχιακό Δικαστήριο.

Διαδικασία ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου.

14.-(1) Τηρουμένων των προνοιών οποιουδήποτε διαδικαστικού κανονισμού και εξαιρουμένων των ρητώς προβλεπόμενων περιπτώσεων, στη διαδικασία ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι ακόλουθες διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου:

- (α) Το άρθρο 29 αναφορικά με το εφαρμοζόμενο δίκαιο·
- (β) το Τέταρτο Μέρος αναφορικά με τις εξουσίες των δικαστηρίων·

- (γ) το Πέμπτο Μέρος αναφορικά με τους μάρτυρες και τις αποδείξεις·
- (δ) το Έβδομο Μέρος αναφορικά με την παραπομπή δικών· και
- (ε) το Έβδομο Μέρος αναφορικά με την τήρηση αρχείων και τις σφραγίδες.

(2) Η δικαιοδοσία του Εμπορικού Δικαστηρίου διέπεται από δικονομία και πρακτική που καθορίζεται με διαδικαστικό κανονισμό.

Γλώσσα ενώπιον του Εμπορικού Δικαστηρίου.

15. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 4 του Άρθρου 3 του Συντάγματος, Δικαστής του Εμπορικού Δικαστηρίου δύναται, εφόσον το συμφέρον της δικαιοσύνης το απαιτεί, να επιτρέψει τη διεξαγωγή της δικαστικής διαδικασίας και την καταχώριση των εγγράφων στην αγγλική γλώσσα, μετά από σχετικό αίτημα ενός εκ των διαδίκων, και, σε τέτοια περίπτωση, καθορίζει την αγγλική γλώσσα ως τη γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαδικασία και στην οποία θα διατυπωθεί η απόφαση του Εμπορικού Δικαστηρίου.

Έφεση κατά αποφάσεων του Εμπορικού Δικαστηρίου.

16.-(1) Τηρουμένων των προνοιών του διαδικαστικού κανονισμού, κάθε απόφαση ή διαταγή του Εμπορικού Δικαστηρίου υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(2) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (1) και οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή διαδικαστικού κανονισμού, η απόφαση του Εμπορικού Δικαστηρίου για προδικαστική παραπομπή ζητήματος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή για απόρριψη αιτήματος διαδίκου για τέτοια προδικαστική παραπομπή δεν υπόκειται σε έφεση.

(3) Ανεξαρτήτως των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή διαδικαστικού κανονισμού και επιπροσθέτως οποιουδήποτε υπό τούτων χορηγούμενων εξουσιών, το Ανώτατο Δικαστήριο, κατά την ακρόαση και τη διάγνωση οποιασδήποτε έφεσης, δεν δεσμεύεται από την απόφαση του Εμπορικού Δικαστηρίου για τα πραγματικά γεγονότα και κέκτηται εξουσία να αναθεωρεί προσαχθείσες αποδείξεις, να συνάγει τα δικά του συμπεράσματα, να ακούει και να δέχεται περαιτέρω αποδεικτικά μέσα και, όπου οι περιστάσεις της υπόθεσης το απαιτούν, να επανακροάται μάρτυρες και να εκδίδει οποιαδήποτε απόφαση ή διάταγμα που δικαιολογείται υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, περιλαμβανομένου διατάγματος για επανακρόαση της υπόθεσης από το Εμπορικό Δικαστήριο ή άλλο αρμόδιο δικαστήριο.

Διαδικαστικός κανονισμός αναφορικά με το παρόν Μέρος.

17. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 14, το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να εκδίδει διαδικαστικό κανονισμό για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους και για τη ρύθμιση κάθε θέματος το οποίο εκ της φύσεώς του ρυθμίζεται με διαδικαστικό κανονισμό.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ ΝΑΥΤΟΔΙΚΕΙΟ

Ίδρυση, δικαιοδοσία και σύνθεση του Ναυτοδικείου.

18.-(1) Καθιδρύεται Ναυτοδικείο, του οποίου αποκλειστική δικαιοδοσία είναι να ακούει και να αποφασίζει σε πρώτο βαθμό επί πάσης ναυτικής υπόθεσης.

(2)(α) Το Ναυτοδικείο συγκροτείται από δύο (2) δικαστές, οι οποίοι διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

(β) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (α), το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο καθορίζει για όσο χρονικό διάστημα κρίνει σκόπιμο τον διοικητικό πρόεδρο του Ναυτοδικείου:

Νοείται ότι, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δύναται να εναλλάσσει ή αντικαθιστά τον διοικητικό πρόεδρο, εάν κρίνει ότι προκύπτει ανάγκη.

Τρόπος άσκησης της δικαιοδοσίας του Ναυτοδικείου.

19.-(1) Απαίτηση κατά προσώπου («in personam») δύναται να καταχωριστεί ενώπιον του Ναυτοδικείου σχετικά με όλες τις ναυτικές υποθέσεις.

(2) Σε περίπτωση απαίτησης η οποία προβλέπεται στις παραγράφους (α), (β), (γ) και (κ) του ορισμού του όρου «ναυτική υπόθεση», δύναται να καταχωριστεί ενώπιον του Ναυτοδικείου απαίτηση κατά πράγματος («in rem») εναντίον πλοίου, αεροσκάφους ή περιουσιακού στοιχείου σχετικά με τα οποία εγείρεται η απαίτηση ή το ζήτημα.

(3) Σε περίπτωση κατά την οποία υπάρχει ναυτικό προνόμιο επίσχεσης ή άλλο εμπράγματο βάρος σε πλοίο, αεροσκάφος ή άλλο περιουσιακό στοιχείο για το ποσό της απαίτησης δύναται να καταχωριστεί ενώπιον του Ναυτοδικείου απαίτηση κατά πράγματος κατά τέτοιου πλοίου, αεροσκάφους ή περιουσιακού στοιχείου.

(4) Σε περίπτωση απαίτησης η οποία προβλέπεται στις παραγράφους (ε) έως (ιθ) του ορισμού του όρου «ναυτική υπόθεση», όταν η απαίτηση προκύπτει σχετικά με πλοίο ή αεροσκάφος και το πρόσωπο που θα ήταν υπαίτιο σε απαίτηση κατά προσώπου ήταν, κατά τον χρόνο που προέκυψε το δικαίωμα έγερσης της απαίτησης, ο ιδιοκτήτης ή ναυλωτής του πλοίου ή είχε την κατοχή ή τον έλεγχο του πλοίου, δύναται να καταχωριστεί ενώπιον του Ναυτοδικείου απαίτηση κατά πράγματος, ανεξαρτήτως εάν η απαίτηση δύναται να οδηγήσει σε ναυτικό προνόμιο επίσχεσης επί του πλοίου, εναντίον-

(α) του πλοίου, εάν κατά τον χρόνο καταχώρισης της απαίτησης, το εν λόγω πρόσωπο είναι είτε ο κατ' ωφέλιμη κυριότητα δικαιούχος του πλοίου, κατέχοντας το σύνολο των μεριδίων του πλοίου, είτε ο ναυλωτής, σύμφωνα με ναυλοσύμφωνο κατά παραχώρηση· ή

(β) άλλου πλοίου του οποίου, κατά τον χρόνο καταχώρισης της απαίτησης, το εν λόγω πρόσωπο είναι ο κατ' ωφέλιμη κυριότητα δικαιούχος, κατέχοντας το σύνολο των μεριδίων αυτού.

(5) Σε περίπτωση απαίτησης για ρυμούλκηση ή πλοήγηση σχετικά με αεροσκάφος, δύναται να καταχωριστεί ενώπιον του Ναυτοδικείου απαίτηση κατά πράγματος κατά του εν λόγω αεροσκάφους, εφόσον κατά τον χρόνο καταχώρισης της απαίτησης ο κατ' ωφέλιμη κυριότητα δικαιούχος θα ήταν υπόλογος σε απαίτηση κατά προσώπου.

(6) Σε περίπτωση κατά την οποία το Ναυτοδικείο κατά την άσκηση των εξουσιών του διατάζει την πώληση οποιουδήποτε πλοίου, αεροσκάφους ή άλλου περιουσιακού στοιχείου, έχει δικαιοδοσία να ακούει και να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα προκύπτει ως προς τον δικαιούχο των εσόδων από την πώληση.

(7) Προκειμένου να αποφασισθεί, για τους σκοπούς των διατάξεων των εδαφίων (4) και (5), κατά πόσο πρόσωπο είναι υπόλογο σε απαίτηση κατά προσώπου, θεωρείται ότι το πρόσωπο αυτό έχει τη συνήθη διαμονή του ή διεξάγει επάγγελμα ή έχει ως έδρα των εργασιών του τη Δημοκρατία.

(8) Σε περίπτωση απαίτησης η οποία προβλέπεται στις παραγράφους (στ) έως (ιθ) του ορισμού του όρου «ναυτική υπόθεση», εάν έχει επιδοθεί ένταλμα σε πλοίο ή αυτό έχει κατασχεθεί συντηρητικά στο πλαίσιο απαίτησης κατά πράγματος, που καταχωρίστηκε για εκτέλεση τέτοιας απαίτησης, σε κανένα άλλο πλοίο δεν επιδίδεται ένταλμα ούτε κατάσχεται συντηρητικά στην ίδια ή άλλη απαίτηση κατά πράγματος που έχει καταχωριστεί για εκτέλεση μιας τέτοιας απαίτησης:

Νοείται ότι, το παρόν εδάφιο δεν εμποδίζει την έκδοση, σχετικά με οποιαδήποτε τέτοια απαίτηση, εντάλματος το οποίο να κατονομάζει πέραν του ενός (1) πλοίου ή την έκδοση δύο (2) ή περισσότερων ενταλμάτων που το καθένα κατονομάζει διαφορετικό πλοίο.

Τόπος συνεδρίας και περίοδος συνεδριών του Ναυτοδικείου.

20.-(1) Οι συνεδρίες του Ναυτοδικείου διεξάγονται στην κύρια πόλη της επαρχίας στην οποία έχει την έδρα του, σε κτίριο το οποίο ήθελε καθορισθεί ειδικά για τον σκοπό αυτό από τον Υπουργό, κατόπιν συνεννόησης με το Ανώτατο Δικαστήριο, με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, και για τον σκοπό αυτό η Δημοκρατία διαιρείται, ανάλογα, σε επαρχίες.

(2) Το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται με διαδικαστικό κανονισμό να διαφοροποιεί τα όρια των επαρχιών, να ενοποιεί δύο (2) ή περισσότερες επαρχίες ή να διαιρεί οποιαδήποτε επαρχία για σκοπούς λειτουργίας του Ναυτοδικείου.

(3) Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από διαδικαστικό κανονισμό, το Ναυτοδικείο λειτουργεί καθ' όλην τη διάρκεια του έτους.

Προσόντα διορισμού Δικαστή του Ναυτοδικείου.

21. Ουδείς διορίζεται ως Δικαστής του Ναυτοδικείου, εκτός εάν έχει τα προσόντα που απαιτούνται για τον διορισμό στη θέση Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου, διαθέτει ευρεία γνώση σε θέματα ναυτικών υποθέσεων ή/και αποδεδειγμένη εμπειρία στον χειρισμό δικαστικών υποθέσεων οι οποίες εμπιπτούν στη δικαιοδοσία του Ναυτοδικείου και έχει πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας.

Καθεστώς Δικαστή του

22. Ο Δικαστής του Ναυτοδικείου αποτελεί μόνιμο μέλος της δικαστικής υπηρεσίας της Δημοκρατίας και είναι κατά πάντα ισότιμος με Πρόεδρο Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Ναυτοδικείου.

Μισθοδοσία και όροι υπηρεσίας Δικαστή του Ναυτοδικείου.

23. Ο Δικαστής του Ναυτοδικείου απολαύει της ίδιας μισθοδοσίας και υπηρετεί υπό τους ίδιους όρους με τους οποίους υπηρετούν οι κάτοχοι θέσης Προέδρου Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Διαβεβαίωση και όρκος Δικαστή του Ναυτοδικείου.

24. Ο Δικαστής του Ναυτοδικείου πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του δίδει και υπογράφει ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου ή δύο (2) μελών αυτού τη διαβεβαίωση προς τη Δημοκρατία και τον δικαστικό όρκο που καθορίζονται στον Πίνακα του περί Δικαστηρίων Νόμου.

Προσωρινός διορισμός Δικαστή του Ναυτοδικείου.

25. Σε περίπτωση προσωρινής απουσίας, κωλύματος ή ανικανότητας Δικαστή του Ναυτοδικείου να ασκεί τα καθήκοντά του, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο δύναται να διορίσει άλλο μέλος της δικαστικής υπηρεσίας της Δημοκρατίας για να εκτελεί προσωρινά τα καθήκοντα και να ασκεί τις εξουσίες Δικαστή του Ναυτοδικείου για το χρονικό διάστημα και υπό τους όρους που καθορίζονται στο έγγραφο διορισμού του.

Διορισμός δικαστικών υπαλλήλων του Ναυτοδικείου.

26. Στο Ναυτοδικείο υπηρετεί αριθμός Πρωτοκολλητών και υπαλλήλων, οι εξουσίες, τα καθήκοντα και οι ευθύνες των οποίων καθορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο με σχετικό διαδικαστικό κανονισμό:

Νοείται ότι, μέχρι την έκδοση του κατά τα ως άνω διαδικαστικού κανονισμού εφαρμόζονται κατ' αναλογίαν οι ρυθμίσεις που ισχύουν για τους αντίστοιχους υπαλλήλους Επαρχιακού Δικαστηρίου:

Νοείται περαιτέρω ότι, στο Ναυτοδικείο υπηρετούν υπάλληλοι οι οποίοι προέρχονται από το προσωπικό της δημόσιας υπηρεσίας.

Κατά τόπον αρμοδιότητα του Ναυτοδικείου.

27. Το Ναυτοδικείο έχει πρωτόδικη δικαιοδοσία να ακούει και να αποφασίζει επί πάσης ναυτικής υποθέσεως, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Νόμου, οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή διαδικαστικού κανονισμού ή από οποιαδήποτε συμφωνία των μερών ή που προκύπτει με βάση το ενωσιακό δίκαιο, διεθνή συνθήκη ή οποιονδήποτε κανόνα του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, ανεξαρτήτως-

- (α) εάν το πλοίο είναι κυπριακής ιδιοκτησίας ή είναι εγγεγραμμένο στο κυπριακό νηολόγιο·
- (β) της μόνιμης κατοικίας ή της διαμονής ή της διεξαγωγής του επαγγέλματος του εναγομένου ή του καθ' ου η αίτηση ή, σε περίπτωση νομικού προσώπου, του τόπου που βρίσκεται το εγγεγραμμένο γραφείο ή η έδρα των εργασιών του·
- (γ) του τόπου που προκύπτουν οι απαιτήσεις·
- (δ) εάν σε περίπτωση ύπαρξης υποθηκών ή/και επιβαρύνσεων, αυτές είναι εγγεγραμμένες στην Κύπρο ή όχι, είναι νομικές ή κατά το δίκαιο της επιείκειας, περιλαμβανομένων των υποθηκών και εμπράγματων βαρών και επιβαρύνσεων που δημιουργήθηκαν βάσει αλλοδαπού δικαίου.

Διαδικασία ενώπιον του Ναυτοδικείου.

28.-(1) Τηρουμένων των προνοιών οποιουδήποτε διαδικαστικού κανονισμού και εξαιρουμένων των ρητά προβλεπόμενων περιπτώσεων, στη διαδικασία ενώπιον του Ναυτοδικείου εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, οι ακόλουθες διατάξεις του περί Δικαστηρίων Νόμου:

- (α) Το άρθρο 29 αναφορικά με το εφαρμοζόμενο δίκαιο·
- (β) το Μέρος Τέταρτο αναφορικά με τις εξουσίες των δικαστηρίων·
- (γ) το Μέρος Πέμπτο αναφορικά με τους μάρτυρες και τις αποδείξεις·
- (δ) το Μέρος Έβδομο αναφορικά με την παραπομπή δικών· και
- (ε) το Μέρος Όγδοο αναφορικά με την τήρηση αρχείων και τις σφραγίδες.

(2) Η δικαιοδοσία του Ναυτοδικείου διέπεται από δικονομία και πρακτική που καθορίζεται με διαδικαστικό κανονισμό.

Γλώσσα ενώπιον του Ναυτοδικείου.

29. Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου 4 του Άρθρου 3 του Συντάγματος, Δικαστής του Ναυτοδικείου δύναται, εφόσον το συμφέρον της δικαιοσύνης το απαιτεί, να επιτρέψει τη διεξαγωγή της δικαστικής διαδικασίας και την καταχώριση των εγγράφων στην αγγλική γλώσσα μετά από σχετικό αίτημα ενός εκ των διαδίκων και σε τέτοια περίπτωση, καθορίζει την αγγλική γλώσσα ως τη γλώσσα στην οποία θα διεξαχθεί η διαδικασία και στην οποία θα διατυπωθεί η απόφαση του Ναυτοδικείου.

Έφεση κατά αποφάσεων του Ναυτοδικείου.

30.-(1) Τηρουμένων των προνοιών του σχετικού διαδικαστικού κανονισμού, κάθε απόφαση ή διαταγή του Ναυτοδικείου υπόκειται σε έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

(2) Ανεξαρτήτως των διατάξεων του εδαφίου (1) και οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή διαδικαστικού κανονισμού, η απόφαση του Ναυτοδικείου για προδικαστική παραπομπή ζητήματος στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή για απόρριψη αιτήματος διαδίκου για τέτοια προδικαστική παραπομπή δεν υπόκειται σε έφεση.

(3) Ανεξαρτήτως των διατάξεων οποιουδήποτε άλλου Νόμου ή διαδικαστικού κανονισμού και επιπροσθέτως οποιουδήποτε υπό τούτων χορηγούμενων εξουσιών, το Ανώτατο Δικαστήριο, κατά την ακρόαση και τη διάγνωση οποιασδήποτε έφεσης, δεν δεσμεύεται από την απόφαση του Ναυτοδικείου για τα πραγματικά γεγονότα και κέκτηται εξουσία να αναθεωρεί προσαχθείσες αποδείξεις, να συνάγει τα δικά του συμπεράσματα, να ακούει και να δέχεται περαιτέρω αποδεικτικά μέσα και, όπου οι περιστάσεις της υπόθεσης το απαιτούν, να επανακροάται μάρτυρες και να εκδίδει απόφαση ή διάταγμα που δικαιολογείται υπό τις περιστάσεις της υπόθεσης, περιλαμβανομένου διατάγματος για επανακρόαση της υπόθεσης από το Ναυτοδικείο ή άλλο αρμόδιο δικαστήριο.

Διαδικαστικός κανονισμός αναφορικά με το παρόν Μέρος.

31. Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 28, το Ανώτατο Δικαστήριο δύναται να εκδίδει διαδικαστικό κανονισμό για την καλύτερη εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Μέρους και για τη ρύθμιση κάθε θέματος που εκ της φύσεώς του ρυθμίζεται με διαδικαστικό κανονισμό.

ΜΕΡΟΣ IV ΠΟΙΚΙΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

32.-(1) Επιφυλασσομένων των διατάξεων των εδαφίων (2) και (3), ο παρών Νόμος τίθεται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

(2) Οι διατάξεις του άρθρου 3, στην έκταση που αυτές χορηγούν στο Εμπορικό Δικαστήριο συντρέχουσα δικαιοδοσία με το Επαρχιακό Δικαστήριο, και των άρθρων 11, 12 και 13, τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης γνωστοποίησης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για τη συγκρότηση του Εμπορικού Δικαστηρίου και την ετοιμότητά του να λειτουργήσει.

(3) Οι διατάξεις των άρθρων 18, 19 και 27 τίθενται σε ισχύ από την ημερομηνία δημοσίευσης γνωστοποίησης του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για τη συγκρότηση του Ναυτοδικείου και την ετοιμότητά του να λειτουργήσει.

Μεταβατικές διατάξεις.

33.-(1)(α) Το Επαρχιακό Δικαστήριο διατηρεί και ασκεί την πρωτοβάθμια αυτού δικαιοδοσία για τις εμπορικές διαφορές και τις ναυτικές υποθέσεις, έως την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας των προβλεπόμενων στα εδάφια (2) και (3) του άρθρου 32, αντίστοιχων, γνωστοποιήσεων.

(β) Κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της προβλεπόμενης στο εδάφιο (2) του άρθρου 32 γνωστοποίησης, οι εκκρεμούσες ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου εμπορικές διαφορές, η ακρόαση των οποίων δεν έχει αρχίσει κατά την ημερομηνία αυτή, δύναται να μεταβιβασθούν στο καθιδρυόμενο με τον παρόντα Νόμο Εμπορικό Δικαστήριο, κατόπιν αίτησης των διαδίκων, προς συνέχιση της δικαστικής διαδικασίας και έκδοση απόφασης:

Νοείται ότι, εμπορικές διαφορές η ακρόαση των οποίων έχει αρχίσει πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της προβλεπόμενης στο εδάφιο (2) του άρθρου 32 γνωστοποίησης συνεχίζονται και αποπερατώνονται από το Επαρχιακό Δικαστήριο ενώπιον του οποίου αυτές εκκρεμούν.

(γ) Κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της προβλεπόμενης στο εδάφιο (3) του άρθρου 32 γνωστοποίησης, οι ναυτικές υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου κατά την έναρξη της δικαιοδοσίας αυτού ως Ναυτοδικείου, η οποία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου μεταβιβάζεται στο καθιδρυόμενο με τον παρόντα Νόμο Ναυτοδικείο, και η

ακρόαση των οποίων δεν έχει αρχίσει κατά την ημερομηνία αυτή, μεταβιβάζονται στο Ναυτοδικείο προς συνέχιση της δικαστικής διαδικασίας και έκδοση απόφασης:

Νοείται ότι, ναυτικές υποθέσεις η ακρόαση των οποίων έχει αρχίσει πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της προβλεπόμενης στο εδάφιο (3) του άρθρου 32 γνωστοποίησης συνεχίζονται και αποπερατώνονται από το Επαρχιακό Δικαστήριο ενώπιον του οποίου αυτές εκκρεμούν.

(2)(α) Το Ανώτατο Δικαστήριο διατηρεί και ασκεί την πρωτόδικη δικαιοδοσία του επί ναυτικών υποθέσεων δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου (α) του άρθρου 19 του περί Δικαστηρίων Νόμου, έως την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας της προβλεπόμενης στο εδάφιο (3) του άρθρου 32 του παρόντος Νόμου γνωστοποίησης.

(β) Κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της προβλεπόμενης στο εδάφιο (3) του άρθρου 32 γνωστοποίησης, οι ναυτικές υποθέσεις οι οποίες εκκρεμούν ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατά την ενάσκηση της πρωτοβάθμιας δικαιοδοσίας αυτού, η οποία δυνάμει των διατάξεων του παρόντος Νόμου μεταβιβάζεται στο καθιδρυόμενο με τον παρόντα Νόμο Ναυτοδικείο, και η ακρόαση των οποίων δεν έχει αρχίσει κατά την ημερομηνία αυτή, μεταβιβάζονται στο Ναυτοδικείο προς συνέχιση της δικαστικής διαδικασίας και έκδοση απόφασης:

Νοείται ότι, ναυτικές υποθέσεις η ακρόαση των οποίων έχει αρχίσει πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης της προβλεπόμενης στο εδάφιο (3) του άρθρου 32 γνωστοποίησης συνεχίζονται και αποπερατώνονται από το Ανώτατο Δικαστήριο ενώπιον του οποίου αυτές εκκρεμούν.